

Destinat, sobretot, a valencians

2007-02-16 13:00:45

Gustau Muñoz

Herència d'una època

Tàndem Edicions, València, 2006

Els valencians no disposem de gaires textos que analitzen, de manera solvent, allò que som i quin és el nostre encaix en realitats més globals. Menys encara, si ens centrem en exclusiva en allò que hauria estat escrit des de València i en valencià. Potser, el panorama és més engrescador pel que fa als estudis històrics, i fins i tot alguns dèficits en àmbits més especialitzats semblen anar superant-se progressivament. No ocorre el mateix, però, amb allò que té a veure amb una perspectiva més contemporània –pel que fa a la temporalitat– i més general –pel que fa a l'abast temàtic– on és ben minso el material que pugua atorgar-se aquesta funció, tan important en qualsevol societat amb voluntat de ser-ho. Especialment, en un moment d'inflexió, de crisi a tots els nivells, en què els mecanismes que han servit per a explicar-nos han deixat –quasi sobtadament– de ser útils. I això, tant a nivell local com a nivell universal; entre altres coses, justament perquè la línia que delimitava aquests dos àmbits ha estat esborrada.

És des d'aquest punt de vista que Gustau Muñoz ha titulat *Herència d'una època* un recull de textos escrits en un període que abraça, simptomàticament, els darrers anys del segle passat i els primers d'aquest que tot just encetem. Textos, la majoria, publicats prèviament en mitjans com *L'Avenç*, *Caràcters*, *Levante*, *El País* o *El Temps*; i alguns altres d'inèdits fins ara en format paper. Un recull, tanmateix, que esdevé unitari en constituir, en conjunt, un termòmetre ineludible de la societat que ens ha tocat de viure: la del País Valencià, sobretot, però també la d'un món cada vegada més connectat; i des de punts de vista diferents, com el social, el cultural, el polític, l'ambiental o l'intel·lectual. Un ampli ventall, doncs, d'acostaments a la realitat agrupats en quatre apartats temàtics, titulats respectivament *Anys de penitència*, *El present com a història*, *Cultura i societat* i *Intel·lectuals i polítics*. Títols ben representatius del contingut i –en molts casos– amb una càrrega connotativa molt explícita.

Hi té un paper destacat l'anàlisi exhaustiva del govern del Partit Popular al País Valencià, en una sèrie de textos que aborden un model encara vigent des de diversos angles; sobretot l'econòmic, basat en la construcció massiva, irresponsable i irrespectuosa amb el territori, i en una xarxa de clientelismes que fa d'uns pocs noms els adjudicataris de tots els grans projectes. Un panorama, el que dibuixen aquests *Anys de penitència*, desolador i en molts aspectes irreversible. A *El present com a història*, en canvi, l'objectiu s'amplia, i el tema de fons que recorre aquest segon apartat és la globalització i l'encaix d'aquest petit país que som en la nova situació global. Espanya, la construcció d'Europa, la immigració, el paper dels EUA en el món des de l'11 de setembre, el rebrot dels moviments feixistes, la identitat i la construcció de les nacions, etc. I, en general, la necessitat de revisar la direcció dels nostres esforços a la vista del nou context mundial, de la superació dels àmbits de sobirania i de les noves possibilitats de relació i de comunicació.

La segona meitat del volum, centrada en el món de la cultura, és més heterogènia pel que fa als objectes d'anàlisi. Des del paper de la sociologia valenciana fins a la importància de les revistes de pensament adreçades a un públic no necessàriament especialitzat, passant per la situació del llibre valencià o per l'aproximació a obres d'autors com Ferran Torrent en literatura o Artur Heras en art –un dels textos, segurament, més suggeridors del conjunt. N'hi destaquen dos de dedicats a Fuster, a la vigència del seu pensament i a la innegable condició de clàssic de la seua obra. El primer, circumscrit a l'obra assagística, on l'autor de Sueca es declarava més còmode, i en les línies mestres d'una literatura feta, segons ell, de

Pere Calonge • Ex-Libris

<http://www.perecalonge.com/exlibris/>

provatures i de provisionalitats. El segon, en la possibilitat d'una lectura filosòfica del pensament fusterià, de l'existència d'una filosofia fusteriana en el punt de vista i en el tarannà del seu assaig, que Muñoz situa entre "l'escepticisme com a mètode i el racionalisme com a actitud".